

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

кафедра фізичної культури і спорту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

Інна САВИЦЬКА

"19" червня 2026 р.

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри

фізичної культури і спорту

Протокол № 14 від "04" червня 2026

р.

Завідувач кафедри

Микола КОСТЕНКО

РОЗГЛЯНУТО

Гарант ОП «Фізична культура і спорт»

Терентьєва Наталія Олександрівна

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ
СПРЯМУВАННЯМ)**

Галузь знань A Освіта

Спеціальність A7 Фізична культура і спорт

Освітня програма Фізична культура і спорт

Факультет Гуманітарно-педагогічний

Розробник: Терентьєва Н.О., доктор педагогічних наук, професор

Київ - 2026 р.

Опис навчальної дисципліни

Дисципліна спрямована на навчання магістрів сучасним технологіям, методології та методикам здійснення наукових досліджень у галузі фізичної культури і спорту. Програмою передбачено вивчення основних етапів наукового дослідження, включаючи постановку завдань, формулювання гіпотез, вибір методів та засобів дослідження, збір та аналіз даних, а також висновки та рекомендації. Магістранти отримають практичні навички з підготовки та захисту наукових робіт, написання наукових статей та підготовки доповідей, а також виконання наукового пошуку та критичного аналізу джерел. Метою дисципліни є підготовка магістрів до проведення наукових досліджень у галузі фізичної культури і спорту, розвиток їхніх наукових та аналітичних здібностей, а також підвищення рівня їхньої наукової та професійної компетентності.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь

Освітній ступінь	Другого (магістерського) ОП
Галузь знань	А Освіта
Спеціальність	А7 Фізична культура і спорт
Освітня програма	Фізична культура і спорт
Факультет/ННІ	Гуманітарно-педагогічний

Характеристика навчальної дисципліни

Вид	Обов'язкова
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів ECTS	3
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-
Форма контролю	Екзамен

Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти (повний термін навчання)

	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна

Курс (рік підготовки)	1	-
Семестр	1	-
Лекційні заняття	15 год.	-
Лабораторні роботи	-	-
Практичні, семінарські заняття	15 год.	-
Самостійна робота	60 год.	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	2 год.	-
Форма контролю	Екзамен	-

Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: Метою вивчення навчальної дисципліни опанування здобувачами вищої освіти теоретичних і практичних питань дослідно-пошукової та експериментальної роботи, починаючи від вибору проблеми і теми дослідження, уточнення вихідних фактів і теоретичних положень, до апробації та оформлення роботи.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню «Методологія наукових досліджень (за професійним спрямуванням)» (за їх наявності) ОКЗ Ділова іноземна мова

Набуття компетентностей

ЗК2 — Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК4 — Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми

ЗК5 — Здатність генерувати нові ідеї (креативність)

СК1 — Здатність до критичного осмислення проблем у сфері фізичної культури і спорту, оригінального мислення та проведення досліджень

СК3 — Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти

СК5 — Здатність розв'язувати проблеми у сфері фізичної культури та спорту у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності

СК7 — Здатність планувати, організовувати та здійснювати самостійні наукові дослідження з проблем фізичної культури і спорту

СК8 — Здатність впроваджувати у практичну діяльність результати наукових досліджень, спрямованих на вирішення прикладних завдань у сфері фізичної культури і спорту

СК9 — Усвідомлювати принципи професійної та академічної етики і необхідність їх дотримання

Програмні результати навчання

ПРН1 — Аналізувати особливості, протиріччя та перспективи розвитку сучасної сфери фізичної культури і спорту, критично осмислювати проблеми у галузі та на межі галузей знань

ПРН3 — Вільно обговорювати результати професійної діяльності, досліджень та інноваційних проєктів у сфері фізичної культури та спорту державною та іноземною мовами усно і письмово

ПРН4 — Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань фізичної культури та спорту до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються

ПРН6 — Відшуковувати необхідну інформацію у науковій літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію

ПРН7 — Застосовувати сучасні цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення, методи статистичного аналізу даних для розв'язання складних задач фізичної культури та спорту

Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)						Кількість годин (заочна форма)					
	л	лаб	сем	п	с.р.	усього	л	лаб	сем	п	с.р.	усього
Модуль 1. Наукові дослідження: сутність та класифікація. Логіка і технологія наукового дослідження												
Тема 1. Наука як форма суспільної свідомості. Специфіка наукової діяльності	2	-	-	2	12.5	16.5	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Концептуальні основи дослідження	2	-	-	2	7.5	11.5	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Дослідницький пошук. Поетапна технологія дослідження	3	-	-	2	10	15	-	-	-	-	-	-

Тема 4. Апробація результатів дослідження. Академічна доброчесність	2	-	-	1	5	8	-	-	-	-	-	-
Разом за модулем 1	9	0	0	7	35	51	-	-	-	-	-	-
Модуль 2. Методологічні засади та понятійний апарат наукового дослідження												
Тема 1. Закони, закономірності, принципи дослідження	2	-	-	2	5	9	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Понятійний апарат наукового дослідження	2	-	-	2	7.5	11.5	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Загально-наукові, емпіричні та спеціальні методи дослідження	2	-	-	4	12.5	18.5	-	-	-	-	-	-
Разом за модулем 2	6	0	0	8	25	39	-	-	-	-	-	-
Курсовий проект (робота)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	15	0	0	15	60	90	-	-	-	-	-	-

Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Наука як форма суспільної свідомості. Специфіка наукової діяльності	2
2	Тема 2. Концептуальні основи дослідження	2
3	Тема 3. Дослідницький пошук. Поетапна технологія дослідження	3
4	Тема 4. Апробація результатів дослідження. Академічна доброчесність	2
5	Тема 5. Закони, закономірності, принципи дослідження	2
6	Тема 6. Понятійний апарат наукового дослідження	2
7	Тема 7. Загально-наукові, емпіричні та спеціальні методи дослідження	2
Всього годин		15

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Специфіка наукової діяльності	2
2	Концептуальні основи дослідження	2
3	Дослідницький пошук. Поетапна технологія дослідження	2

4	Апробація результатів дослідження	1
5	Закони, закономірності, принципи дослідження	2
6	Понятійний апарат наукового дослідження	2
7	Загально-наукові, емпіричні та спеціальні методи дослідження	4
Всього годин		15

Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Наука як форма суспільної свідомості у різні історичні епохи	5
2	Сутність і класифікація наукових досліджень	5
3	Специфіка наукової діяльності в галузі	5
4	Дослідницький пошук в галузі	5
5	Поетапна технологія дослідження в галузі	5
6	Концептуальні основи дослідження (концепції, методологія)	5
7	Апробація результатів дослідження. Академічна доброчесність	5
8	Закони, закономірності, принципи дослідження	5
9	Понятійний апарат наукового дослідження	5
10	Науковий апарат дослідження	5
11	Загально-наукові, емпіричні методи дослідження	5
12	Спеціальні методи дослідження галузі	5
Всього годин		60

Методи навчання

Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- Усне або письмове опитування
- Співбесіда
- Контрольна робота
- Контрольна робота
- Індивідуальне завдання

Методи навчання:

- Проблемне навчання

- Навчання через дослідження
- Лекція
- Практико-орієнтоване навчання
- Практичне заняття
- Кейс-метод
- Метод навчальних дискусій та дебатів

Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Модуль 1. Наукові дослідження: сутність та класифікація. Логіка і технологія наукового дослідження		
Практична робота. Тема 1-4	ПРН 1, ПРН 4, ПРН 6. Модуль спрямований на формування у студентів розуміння сутності та класифікації наукових досліджень, їх логіки та технології. Навчання включає аналіз історичних аспектів науки, особливостей дослідницької діяльності у галузі фізичної культури і спорту, а також ознайомлення з етапами та концептуальними основами досліджень. Студенти здобудуть навички аналізу наукової інформації, її пошуку та обґрунтування результатів досліджень, що є важливим для подальшої професійної діяльності та наукових досліджень у сфері фізичної культури і спорту.	40
Самостійна робота. Наука як форма суспільної свідомості у різні історичні епохи		5
Самостійна робота. Сутність і класифікація наукових		10

досліджень	
Самостійна робота. Специфіка наукової діяльності в галузі фізичної культури і спорту	10
Самостійна робота. Дослідницький пошук у галузі фізичної культури і спорту	5
Самостійна робота. Поетапна технологія дослідження в галузі	5
Самостійна робота. Концептуальні основи дослідження (концепції, методологія)	10
Самостійна робота. Апробація результатів дослідження. Академічна доброчесність	5
Модульна контрольна. Варіативні завдання	10
Всього за модулем 1	100
Модуль 2. Методологічні засади та понятійний апарат наукового дослідження	

Самостійна робота. Закони, закономірності, принципи дослідження	ПРН 3, ПРН 4, ПРН 6, ПРН 7. Модуль спрямований на ознайомлення студентів з основними законами, принципами та понятійним апаратом наукового дослідження у сфері фізичної культури і спорту. Студенти навчаться застосовувати загальнонаукові, емпіричні та спеціальні методи досліджень, використовувати сучасні цифрові технології та програмне забезпечення для аналізу даних, що дозволить ефективно розв'язувати складні задачі у галузі. В результаті студенти здобудуть навички критичного аналізу інформації та застосування методів дослідження у професійній діяльності.	10
Самостійна робота. Понятійний апарат наукового дослідження		7
Самостійна робота. Науковий апарат дослідження		8
Самостійна робота. Загально-наукові, емпіричні методи дослідження		10
Самостійна робота. Спеціальні методи дослідження галузі		10
Практична робота. Тема 5-7		40
Інше. Підготовка проекту Вступу до магістерського дослідження		15

Всього за модулем 2	100
Участь у науково-практичних заходах (з обов'язковою підготовкою тез)	10 балів
Навчальна робота (разом за семестр)	70
Підсумковий екзамен	30
Разом за курс	100

Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамен/залік)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Лабораторні, самостійні та модульні роботи необхідно здавати у заплановані терміни. Перескладання модульних робіт допускається за наявності поважних причин у визначені кафедрою строки.
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування, використання сторонніх матеріалів і несанкціонованих пристроїв під час виконання контрольних робіт, заліку або екзамену заборонено.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. Пропуски відпрацьовуються згідно з індивідуальним графіком та правилами кафедри.

Навчально-методичне забезпечення

-електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4447>);

Рекомендовані джерела інформації

1. Ахметов Р.Ф., Кутек Т.Б. Методика і методологія наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті: навчальний посібник. Житомир: Від-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 192 с.
2. Гоголь Т.В., Кашуба А.А., Ковальський В.В., Кіндрат В.К., Ярмошук О.О. Організація та методологія наукових досліджень здобувачів вищої освіти спеціальностей : 017 «Фізична культура і спорт» та 014 «Середня освіта (фізична

- культура)» : навч. посіб. Рівне: ГО «СОМ-ЦЕНТР», 2024. 180 с.
3. Данильян О.Г., Дзьобань О.П. Методологія наукових досліджень: підручник. Харків: Право, 2019. 368 с.
 4. Костюкевич В.М. Презентації наукових та навчальних праць. URL: <https://vmkost.com/презентації/>
 5. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник / за ред. В.П. Горина. Тернопіль: ФОП Осадца Ю. В., 2023. 170 с.
 6. Самсонов В.В., Сільвестров А.М., Тачиніна О.М. Методологія наукових досліджень та приклади її використання: навчальний посібник. Київ: НУХТ, 2022. 385 с.
 7. Староста В.І. Методологія наукових досліджень: навчально-методичний посібник для самостійної роботи здобувачів освіти. Вид. 2-е, випр. і доп. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2023. 72 с.
 8. Тищенко В.О., Соколова О.В., Коваленко Ю.О. Методологія і організація наукових досліджень у фізичній культурі і спорті : навчально-методичний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» освітньо-професійних програм «Фізичне виховання», «Спорт». Запоріжжя : ЗНУ, 2025. 190 с.
 9. Шиян Б. М., Єдинак Г. А., Петришин Ю. В. Наукові дослідження у фізичному вихованні та спорті: навчальний посібник [для факульт. фіз. вих. і сп. вищих навч. закладів II-IV рівнів акредитації]. 3-є видан., стереотип. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. 280 с.